

Landsforeningen for hjerte -og lungesyke

Resultat

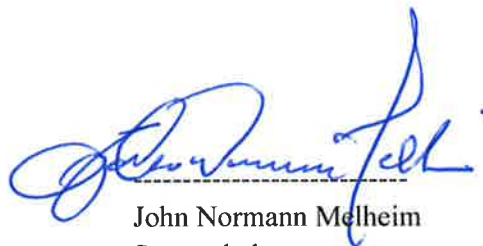
LHL Mor				LHL Konsern	
2013	2014		Note	2014	2013
		<u>Driftsinntekter og driftskostnader</u>			
63 146 797	68 022 622	Salgsinntekter		725 703 207	696 133 938
10 870 318	10 132 918	Tilskudd	5	77 130 836	79 665 078
87 886 789	80 384 274	Andre driftsinntekter	8	149 129 896	105 931 445
161 903 904	158 539 814	Sum driftsinntekter	4	951 963 939	881 730 461
		<u>Driftskostnader</u>			
20 446 353	22 139 428	Varekostnad		107 444 530	103 008 999
36 392 221	35 402 792	Lønns og personalkostnader	6,7	499 741 595	488 770 430
1 769 457	2 259 208	Avskrivninger	10	36 085 034	28 948 369
0	0	Nedskrivninger	3,10	0	82 836 428
87 615 232	80 856 668	Andre driftskostnader	3,6,8	200 123 591	209 486 901
146 223 263	140 658 096	Sum driftskostnader		843 394 750	913 051 127
15 680 641	17 881 718	Driftsresultat		108 569 189	-31 320 666
		<u>Finansinntekter og finanskostnader</u>			
17 958 412	18 044 959	Renteinntekter	8	3 270 096	2 197 830
438	14 969	Andre finansinntekter		148 153	564 998
2 542 215	2 266 231	Rentekostnader		6 077 724	6 172 160
7 225	8 684	Andre finanskostnader		3 711	1 175 814
15 409 410	15 785 013	Resultat av finansposter		-2 663 186	-4 585 146
31 090 051	33 666 731	Ordinært resultat før skatt		105 906 003	-35 905 812
0	0	Skattekostnad	9	0	0
31 090 051	33 666 731	Årsresultat		105 906 003	-35 905 812

Balanse

LHL Mor				LHL Konsern	
2013	2014	<u>Eiendeler</u>	Note	2014	2013
<u>Varige driftsmidler</u>					
371 516	371 516	Tomter, bygninger, ol		293 530 804	335 950 473
3 887 980	13 250 091	Driftsløsøre, inventar ol		78 173 235	76 859 432
4 259 496	13 621 607	Sum varige driftsmidler	10	371 704 039	412 809 905
<u>Finansielle driftsmidler</u>					
130 800 134	190 800 134	Aksjer i datterselskap	11	0	0
2 861 291	3 141 664	Aksjer i andre selskaper	11	17 926 722	16 125 743
294 790 849	234 790 849	Lån til foretak i samme konsern	8	0	0
9 471 605	13 033 181	Pensjonsmidler	7	16 765 972	12 400 499
180 111	165 441	Andre langsiktige fordringer		82 708 070	352 361
438 103 990	441 931 269	Sum finansielle anleggsmidler		117 400 764	28 878 603
442 363 486	455 552 876	Sum anleggsmidler		489 104 803	441 688 508
<u>Omløpsmidler</u>					
768 115	573 996	Varebeholdning	12	12 893 605	11 270 969
<u>Fordringer</u>					
4 027 917	1 821 111	Kundefordringer		59 366 581	56 135 053
57 125 997	48 545 730	Andre kortsiktige fordring		55 339 327	62 223 686
61 153 914	50 366 841	Sum fordringer	8,13	114 705 908	118 358 739
37 425 758	42 587 433	Bankinnskudd, kontanter ol	14	198 245 243	170 117 790
99 347 787	93 528 270	Sum omløpsmidler		325 844 756	299 747 498
541 711 273	549 081 146	Sum eiendeler		814 949 559	741 436 006

2013	2014	<u>Egenkapital og gjeld</u>	Note	2014	2013
		<u>Egenkapital</u>			
		<u>Innskutt egenkapital</u>			
14 000 000	14 000 000	Driftssikkerhetskapital		14 000 000	14 000 000
		<u>Opptjent egenkapital</u>			
7 097 255	7 169 820	Fondsavsetninger		26 479 470	25 580 556
405 092 816	438 759 546	Annen egenkapital		486 281 622	381 201 968
426 190 071	459 929 366	Sum egenkapital	15	526 761 092	420 782 524
		<u>Pensjonsforpliktelse</u>			
3 930 241	2 745 242	Pensjonsforpliktelse	7	17 292 456	16 106 346
3 930 241	2 745 242	Avsetning til forpliktelser		17 292 456	16 106 346
		<u>Langsiktig gjeld</u>			
60 000 000	57 000 000	Gjeld til kredittinstitusjoner	16	131 490 000	141 130 000
60 000 000	57 000 000	Langsiktig gjeld		131 490 000	141 130 000
		<u>Kortsiktig gjeld</u>			
0	0	Andre avsetninger		8 308 801	9 002 389
8 864 395	7 748 344	Leverandørgjeld	8	27 509 426	27 318 498
2 623 074	2 836 458	Skyldig offentlige avgifter		34 744 889	31 325 850
40 103 492	18 821 736	Annen kortsiktig gjeld	8,17	68 842 895	95 770 399
51 590 961	29 406 538	Kortsiktig gjeld		139 406 011	163 417 136
115 521 202	89 151 780	Sum gjeld		288 188 467	320 653 482
541 711 273	549 081 146	Sum gjeld og egenkapital		814 949 559	741 436 006

Oslo 20. mai 2015

John Normann Melheim
Styrets leder

Grethe Jordheim
1. nestleder

Bernhard Rudjord
Styremedlem

Magne Hagen
Styremedlem

Tove Høgemark
2. nestleder

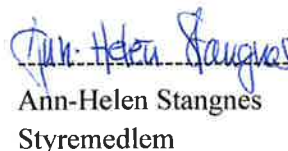
Asbjørn Johnsen
Styremedlem

Wenche Monrad
Styremedlem

Ole Bele
Styremedlem

Ann-Helen Stangnes
Styremedlem

Jan Ingvar Bakke
Styremedlem

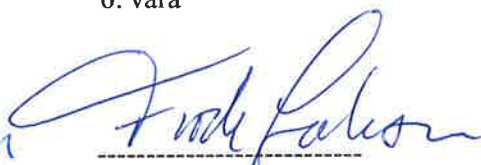
Rolf Haukland
6. vara

Per Buvik
Ansattes representant

Kari Kristiansen
Ansattes representant

Frode Jahren
Generalsekretær

Noter til regnskapet

Note 1 - Virksomheten som regnskapet omfatter

Regnskapet omfatter hovedregnskapet for LHL, Landsforeningen for hjerte og lungesyke. Regnskapet omfatter LHLs aktiviteter sentralt. Aktiviteter i regi av lag og fylkeslag inngår ikke.

Konsern omfatter LHL og datterselskaper hvor LHL direkte eller indirekte har kontrollerende eierinteresser (over 50 %). Datterselskapene er organisert gjennom LHL Holding AS som eies 100 % av LHL. Foruten LHL Holding omfatter konsernet selskapene LHL Klinikkene AS, LHL Eiendom Holding AS med datterselskapene Feiring Eiendom AS, Røros Rehabiliteringssenter Eiendom AS, Krokeidesenteret Rehabilitering AS, Skibotn Rehabilitering Eiendom AS og Glittrklinikken Eiendom AS. Krokeide Videregående Skole var fram til avhendelse, den 18.12.14, en del av LHL konsernet.

Notene er felles for de to regnskapene LHL mor og LHL konsern. Der hvor det er forskjell mellom regnskapene er dette omtalt ved separate avsnitt for hvert regnskap.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslov og god regnskapsskikk.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Endring av sammenligningstall

Planendring knyttet til offentlig tjenestepensjon er behandlet som tidligere års feil. Sammenligningstallene for 2013 (resultat, balanse og kontantstrøm) er oppdatert og reflekterer dette. Vi viser til nærmere beskrivelse i note 7 Pensjoner, 9 Skatt og 15 Egenkapital.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen, med fradrag for rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet. For varige driftsmidler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter.

Datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbyttet er vedtatt.

I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden som prinsipp for investeringer i tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarer andelen av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interngevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt i det tilknyttede selskapet, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morsselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Inntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Salg av varer resultatføres når selskapet har levert sine produkter til kunden. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Gaver

Gaver disponeres i samsvar med de betingelsens eller ønsker giver har for disponering av midlene. Dersom giver har betingelser eller ønsker om at gaven skal disponeres til konkrete aktiviteter, prosjekter eller investeringer klassifiseres den som tilskudd og regnskapsføres etter reglene for øremerkede tilskudd. Gaver øremerket forskning inntektsføres ikke i foreningen men overføres egne eksterne fond. Se for øvrig note 18.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd inntektsføres når vilkårene til tilskuddsgiver for anvendelse av midlene er ferdigstilt. Tilskudd presenteres brutto i resultatregnskapet, herunder inntekter og kostnader. Ikke anvendt tilskudd ved årets slutt presenteres som gjeld i balansen og tilbakebetales eller inntektsføres påfølgende år i tråd med tilskuddets betingelser.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøpet. Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Aksjer og andeler

Investeringer er vurdert etter kostmetoden. Ved varig verdifall nedskrives investeringen til virkelig verdi. LHL har mottatt aksjer i testamentariske gaver. Aksjene er omsettelige og oppført til antatt markedsverdi på gavetidspunktet.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Varelager

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. Gjenanskaffelseskost benyttes som tilnærming til virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betaling anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede fremtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Rentebytteavtale

Det er inngått rentebytteavtale for deler av konsernets eksterne lån. Verdien av disse avtalene er ikke vist i balansen.

Valuta

Pengeposter i valuta vurderes etter kurs på balansedagen. Transaksjoner ført over resultatet bokføres til kurs på transaksjonsdagen. Eventuelle kursgevinster og kurstap føres som finansinntekter og finanskostnad.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har kun ytelsesplaner.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader

knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatter

LHL er fritatt for inntekts og formueskatt etter skatteloven §2-32, 1. ledd. Det samme gjelder for samtlige datterselskap. Det utarbeides likning for de av selskapene som har innslag av skattepliktige aktiviteter.

Skattekostnaden i konsernregnskapet gjelder skatten i LHL Eiendom Holding AS og LHL-Klinikkene AS, som er skattepliktige for deler av sin aktivitet. Skattekostnaden omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet til 27 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til framføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til framføring, er begrunnet med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres er oppført netto i balansen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 3 – Omorganisering og endringer i egenkapital

I 2014 har LHL Holding foretatt kapitalnedsettelse på 69 658 000 i LHL-Klinikkene AS. Egenkapitalsituasjonen i LHL-klinikkene er fortsatt solid.

LHL Holding er tilført MNOK 60 i ny egenkapital ved at LHL har konvertert gjeld på MNOK 60 til egenkapital.

LHL Holding har i løpet av 2014 gjennomført en omorganisering av sitt eierskap til Krokeide videregående Skole. En stiftelse er opprettet og LHL Holdings aksjer i Krokeide videregående skole er overdratt stiftelsen gjennom tings innskudd. Transaksjonen er en ensidig disposisjon og er kostnadsført med kr 15 537 672 i konsernet. Beløpet reflekterer bokført egenkapital i Krokeide videregående skole AS. I LHL Holding er overdragelsen kostnadsført med kr. 966 000.

Eiendommen i Krokeide Rehabiliteringssenter Eiendom er i 2014 solgt til Krokeide Videregående Skole. Salget har gitt en gevinst i konsernregnskapet med 50 378 214.

Som følge av fjorårets nedskrivninger av eiendommene Feiring og Glittre, som beskrevet nedenfor, har det vært behov for å tilføre ny kapital til selskapene LHL Eiendom Holding og Feiring Eiendom. Disse virksomhetene er i 2014 oppkapitalisert med hhv MNOK 52 og MNOK 45.

I 2013 gav LHLs landsmøte sin tilslutning til at LHL-Klinikkene kan flytte sin drift av sykehus på henholdsvis Glittre og Feiring til nytt sykehusbygg på Gardermoen. Flyttingen kan medfølge en svekkelse av

kontantstrømmen i eiendomsselskapene Glittre Klinikken Eiendom AS og Feiring Eiendom AS. Som følge av dette ble det i 2013 gjort vurdering av verdi på disse eiendommene og nedskrivning ble foretatt i selskapenes

regnskaper. Dette medførte videre at det ble foretatt nedskrivning av bokførte aksjeverdier for LHL Holdings aksjer i LHL Eiendom Holding og i LHL Eiendom Holdings aksjer i eiendomsselskapene.

For eiendommen Glittre er det tegnet kjøpskontrakt med ekstern kjøper. Som følge av dette er det foretatt ekstra avskrivning i selskapsregnskapet til Glittre Klinikken Eiendom. Det er gjort ny vurdering av eiendomsverdi på Feiring. Det er ikke foretatt ytterligere nedskrivninger.

Note 4 - Inntekter

LHL-mor

Lotteriet føres integrert i LHLs ordinære regnskap hvor inntektene presenteres som salgsinntekter og kostnadene klassifiseres som driftskostnader (bruttometode). Inntektene fra lotteriet resultatføres i tråd med salgsstatistikk.

Virksomhetsområde	2014	2013	Geografiske virksomhetsområder		
			2014	2013	
Bygg/eiendom	2 496 894	1 990 512	Øst-Norge	158 539 814	161 903 904
Tilskudd/Bistand	10 132 918	10 870 318			
Spill og Lotteri	61 344 769	79 265 963			
Aksjoner	31 307 877	26 554 355			
Testamentariske gaver	34 710 052	24 140 413			
Medlemskontigenter	5 763 501	4 829 825			
Annet	12 783 803	14 252 518			
Totale inntekter	158 539 814	161 903 904	Totale	158 539 814	161 903 904

LHL-konsern

Virksomhetsområde	2014	2013	Geografiske virksomhetsområder		
			2014	2013	
Bygg/eiendom	53 509 137	3 507 121	Nord-Norge	23 767 245	22 281 794
Rehabilitering/sykehusdrift	659 723 364	634 960 241	Øst-Norge	710 848 016	698 510 160
Tilskudd/Bistand	77 130 836	79 665 078	Vest-Norge	139 499 902	88 770 822
Spill og Lotteri	61 344 769	79 265 963	Midt-Norge	77 848 776	72 167 685
Aksjoner	31 307 877	26 554 355			
Testamentariske gaver	34 710 052	24 140 413			
Medlemskontigenter	5 763 501	4 829 825			
Annet	28 474 404	28 807 465			
Totale inntekter	951 963 939	881 730 461	Totale	951 963 939	881 730 461

Note 5 - Offentlige tilskudd

<u>LHL mor</u>	2014	2013
Tilskudd fra BUF Dir.:		
- Likemannsmidler	1 487 722	1 449 300
- Medlemstilskudd	5 992 029	5 837 279
- Arbeid og Helse	441 400	430 000
Tilskudd fra Studieforbundet Funkis	1 191 142	518 600
Tilskudd fra Helsedirektoratet	-	550 000
Extrastiftelsen administrasjonstilskudd.	455 300	706 700
Annet	565 325	1 378 439
Sum offentlige tilskudd	10 132 918	10 870 318
<u>LHL Konsern</u>		
LHL mor (jfr oppstilling ovenfor)	10 132 918	10 870 318
Krokeide Videregående skole	64 549 225	64 707 722
LHL-Klinikkene AS	2 448 693	4 087 038
Sum offentlig tilskudd	77 130 836	79 665 078

LHL bistår i søknadsprosess mot Extrastiftelsen og videreformidler tildelte midler til ulike prosjekter i regi av LHLs lokallag og andre aktører som driver prosjekter innenfor rehabilitering, forebygging og forskning. Slike midler balanseføres kun i LHL.

Note 6 - Lønn og revisjonshonorar

Spesifikasjon	2014		2013	
	Mor	Konsern	Mor	Konsern
Lønnskostnader	25 254 699	386 723 479	24 072 596	371 070 355
Arbeidsgiveravgift	4 008 990	52 304 524	3 710 495	48 933 278
Pensjonskostnader	4 567 547	51 017 136	6 655 583	57 596 398
Andre ytelser	1 571 556	9 696 456	1 953 547	11 170 399
Sum	35 402 792	499 741 595	36 392 221	488 770 430
Antall ansatte (årsverk)	40	588	40	572
Ytelser til ledende personell				
Daglig leder / Generalsekretær	1 767 457		1 573 796	
Lønn	1 473 008		1 332 620	
Pensjonspremie	158 370		117 228	
Andre ytelser	136 079		123 948	
Sentralstyret	711 899		787 319	
Godtgjørelse til revisor				
Sum godtgjørelse	421 375	2 935 919	741 597	2 962 561
herav revisjon	373 350	1 071 055	488 638	1 885 653
herav attestasjon/erklæringer	48 025	106 525	197 216	197 216
herav skatt/avgift	0	35 175	9 342	162 130
herav utvidet IT revisjon	0	277 675	0	0
herav andre tjenester	0	601 083	46 401	133 610
herav transaksjonsstøtte	0	844 406	0	583 952

Revisjonshonoraret i LHL-mor er eks MVA. Virksomhetene i LHL-gruppen har ulik avgiftsmessig status og revisjonshonorarene ovenfor er uavhengig av dette vist eksklusiv mva.

Det er ikke gitt garantier for lån til ledende personer eller ansatte.

Tidligere generalsekretær har en pensjonsavtale tilsvarende 70 % av lønn fra fylte 62 år til 67 år. Utbetaling av denne startet i 2013. Det er foretatt en avsetning for denne forpliktelsen på kr 2 594 380. Det er stillet betalingsgaranti for beløpet.

Generalsekretær har en etterlønsavtale på 6 måneder utover oppsigelsestiden. Daglig leder i LHL-Klinikkene AS har rett til 12 måneders etterlønn ved fratreden.

Note 7- Pensjoner

LHL mor

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter 40 ansatte. Samtlige ansatte er med i en kollektiv pensjonsordning. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Selskapet har alle pensjonsordningene i KLP.

Det er i 2014 gjennomført en planendring med effekt for tidligere år. Planendringen gjelder levealdersjustering i offentlig tjenestepensjon. I tråd med veiledning fra Norsk regnskapsstiftelse er planendring behandlet som tidligere års feil og bokført mot egenkapital / sammenligningstallene for 2013. Levealdersjusteringen medfører redusert kostnad og forpliktelser i 2013. Disse forholdene er innarbeidet i sammenligningstallene for 2013. Planendringen har en effekt på kr. 7 945 288, mens redusert pensjonskostnad utgjør kr. 553 711.

Sammensetning av pensjonskostnad	2014		2013	
	Netto forpliktelse	Netto midler	Netto forpliktelse	Netto midler
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-	3 710 381	-	3 332 976
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 541	5 629 499	5 551	4 989 937
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-	-4 502 920	2 557	-3 822 333
Administrasjonskostnad	2 557	306 715	-	238 231
Arbeidsgiveravgift	1 001	725 258	1 143	668 172
Resultatført actuarielt tap (gevinst)	-	2 862 718	-	1 678 610
Resultatført planendring	-	-3 691 946	-	-
Sum aktuarberegnet pensjonskostnad	8 099	5 039 705	9 251	7 085 593
Pensjonsinnbetaling 2%	-	480 257	-	439 261
Netto pensjonskostnad regnskap	8 099	4 559 448	9 251	6 646 332
Sum netto pensjonskostnad regnskap		4 567 547		6 655 583
Sammensetning av pensjonsforpliktelse				
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	2 407 520	171 947 739	3 444 559	139 274 524
Pensjonsmidler	-	-109 440 689	-	-100 970 688
Arbeidsgiveravgift	339 461	8 813 494	485 682	5 400 841
Ikke resultatført actuarielt gevinst (tap)	- 1 739	-84 353 725	-	-56 868 228
Ikke resultatført planendring				3 691 946
Netto pensjonsforpliktelse	2 745 242	-13 033 181	3 930 241	-9 471 605
Økonomiske forutsetninger:				
Diskonteringsrente		2,30 %		4,00 %
Forventet G-regulering		2,50 %		3,50 %
Forventet pensjonsøkning		1,73 %		2,72 %
Forventet avkastning på fondsmidler		3,20 %		4,40 %

Note 7 - Pensjoner**LHL Konsern**

LHL og selskap i LHL gruppen har pr 31.12.14 dekket sine pensjonsforpliktelser overfor ansatte gjennom pensjonsforsikring i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). I de selskap som har pensjonsordning omfatter ordningen alle ansatte. Pr. 31.12.2014 var 573 personer tilknyttet. (I 2013 var det 619 personer)

Nedenfor vises de aktuariemessige beregningene som er gjennomført. Beregningene er i tråd med NRS (Norsk regnskapsstandard) for pensjoner. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad pensjonsmidlene overstiger 10 % av det største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene.

Det er i 2014 gjennomført en planendring med effekt for tidligere år. Planendringen gjelder levealdersjustering i offentlig tjenstepensjon. I tråd med veiledning fra Norsk Regnskapsstiftelse er planendring behandlet som tidligere års feil og bokført mot egenkapital/sammenligningstillene for 2013. Levealdersjusteringen medfører redusert kostnad og forpliktelser i 2013. Disse forholdene er innarbeidet i sammenligningstillene for 2013. Planendringen har en effekt på kr 53 335 643, mens redusert pensjonskostnad utgjør kr 5 021 743.

Sammensetning av pensjonskostnad	2014		2013	
	Netto forpliktelse	Netto midler	Netto forpliktelse	Netto midler
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	35 344 043	16 682 512	29 293 041	14 757 818
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	22 152 521	15 599 566	18 698 539	13 079 921
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-18 573 924	-12 731 165	-15 238 908	- 10 229 653
Administrasjonskostnad	1 845 569	1 046 907	1 439 545	950 011
Arbeidsgiveravgift	4 922 977	2 575 689	3 916 376	2 360 758
Resultatført estimatavvik	5 270 095	6 029 828	1 344 084	2 792 048
Resultatført planendring	- 13 523 318	- 9 663 048	-	-
Sum aktuarbergnet pensjonskostnad	37 437 963	19 540 289	39 452 677	23 710 903
Pensjonsinnbetaling 2%	4 188 535	1 772 581	5 020 472	546 710
Sum pensjonskostnad regnskap	33 249 428	17 767 708	34 432 205	23 164 193
Sum netto pensjonskostnad regnskap	51 017 136		57 596 398	
Sammensetning av pensjonsforpliktelse				
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	671 546 898	483 837 872	532 439 773	380 561 996
Pensjonsmidler	- 454 862 773	-317 542 511	-415 823 219	-286 122 993
Arbeidsgiveravgift	29 033 921	21 876 518	14 385 542	12 484 615
Ikke resultatført estimatavvik	-230 296 559	- 204 937 851	-130 458 317	-129 055 321
Ikke resultatført planendring	-	-	13 455 158	9 731 204
Annet	1 870 969	-	2 107 409	-
Netto pensjonsforpliktelse	17 292 456	-16 765 972	16 106 346	-12 400 499
Økonomiske forutsetninger:				
Diskonteringsrente		2,30 %		4,00 %
Forventet G-regulering		2,50 %		3,50 %
Forventet pensjonsøkning		1,73 %		2,72 %

Forventet avkastning på fondsmidler	3,20 %	4,40 %
Forventet lønnsvekst	2,75 %	3,75 %

Note 8 - Transaksjoner med nærstående

LHL mor

<u>Salg av varer og tjenester</u>	2014	2013
LHL-Klinikkene AS	4 160 004	3 913 612
LHL Holding AS	527 963	483 820
Sum salg av varer og tjenester	4 687 967	4 397 432

<u>Kjøp av varer og tjenester</u>	2014	2013
LHL-Klinikkene AS	5 657 837	6 956 065
LHL Eiendom Holding AS	245 820	240 000
Sum kjøp av varer og tjenester	5 903 657	7 196 065

<u>Finansinntekter</u>	2014	2013
LHL Holding AS	16 061 208	16 061 208
Feiring Eiendom AS	1 626 252	1 626 252
Sum finansinntekter	17 687 460	17 687 460

Transaksjoner med nærstående parter skjer til markedsmessige vilkår. Det er inngått avtale på langsiktig konsernmellomværende. Lånene renteberegnes og er avdragsfrie. Innfrielsesdato på lånene er 3 år etter regnskapsårets slutt.

Fordring på selskap i samme konsern

I posten kundefordringer og andre kortsiktige fordringer inngår følgende mellomværende med selskap i samme konsern:

<u>Kortsiktige fordringer</u>		
<u>Selskap</u>	2014	2013
Krokeide Videregående skole AS	0	12 450
LHL Holding AS	7 379	669 247
Feiring Eiendom AS	135 521	136 721
LHL Eiendom Holding AS	0	478 035
LHL Klinikkene AS	138 466	113 425
Røros Rehabilitering Eiendom as	0	1 200
Glittrelinikken Eiendom As	0	1 200
Krokeide rehabilitering Eiendom	0	1 200
Skibotn Rehabilitering Eiendom	0	1 200
Sum fordringer datterselskap	281 366	1 414 678

Langsiktige fordringer

Selskap	2014	2013
Feiring Eiendom AS	27 104 140	27 104 140
LHL Holding AS	207 686 709	267 686 709
Sum fordringer datterselskap	234 790 849	294 790 849

I posten leverandørgjeld og kortsiktig gjeld inngår følgende mellomværende med selskap i samme konsern:

Selskap	2014	2013
LHL-Klinikkene AS	238 745	0
Total gjeld til konsernselskap	238 745	0

Note 9 - Skatt

LHL er en skattefri virksomhet. For selskapene LHL Eiendom Holding AS med døtre og LHL-Klinikkene AS er det gjort en gjennomgang av aktivitetene i selskapene der det er vurdert for hvilke aktiviteter det foreligger skatteplikt.

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2014	2013
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skatt	0	0
Sum skattekostnad	0	0
Beregning av årets skattegrunnlag:		
Resultat før skattekostnad	105 906 003	-35 905 812
- Resultat skattefri virksomhet	117 885 758	-27 473 980
= Resultat skattepliktig virksomhet	-11 979 755	- 8 431 832
Permanente forskjeller	0	0
Endring i midlertidige forskjeller	118 057	-25 196
Anvendelse fremførbart underskudd	0	0
Årets skattegrunnlag	-11 861 698	-8 457 028
Oversikt over midlertidige forskjeller:		
Anleggsmidler	49 208	83 425
Fordringer	-2 102	-1 475
Pensjoner	-96 281	-105 284
Sum midlertidige forskjeller	-49 175	-23 334
Underskudd til fremføring	-35 589 358	-24 279 563
Grunnlag utsatt skatt	-35 589 358	-24 279 563
27 % (28%) utsatt skatt	-9 609 127	-6 555 482
Andel utsatt skattefordel ikke balanseført	-9 609 127	-6 555 482
Utsatt skatt i balansen	0	0

Planendring knyttet til offentlig tjenstepensjon er behandlet som tidligere års feil, herunder bokført mot annen egenkapital. Inngående balanse og sammenligningstall for 2013 er oppdatert og reflekterer dette. Vi viser til nærmere beskrivelse i note 5 pensjoner.

Note 10 – Anlegg

LHL mor

	Driftsløsøre	Tomter	Sum
Anskaffelseskost 1.1	8 476 032	371 516	8 847 548
Tilgang	11 621 318	-	11 621 318
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	20 097 350	371 516	20 468 866
Akkumulerte avskrivninger 1.1	4 588 052	-	4 588 052
Akkumulert avskrivning avgang	-	-	-
Årets avskrivninger	2 259 208	-	2 259 208
Akkumulerte avskrivninger 31.12	6 847 260	-	6 847 260
Bokført verdi 1.1	3 887 980	371 516	4 259 496
Bokført verdi 31.12	13 250 090	371 516	13 621 606
Årets resultatførte avskrivninger/nedskrivninger	2 259 208	-	2 259 208
Avskrivningssats	20 - 30%	0 %	20 - 30%

Note 10 – Anlegg
LHL konsern

	Driftsløsøre	Bygninger	Tomter	Sum
Anskaffelseskost 1.1	148 087 008	514 115 183	33 395 651	695 597 843
Tilgang	27 957 494	2 658 888	-	30 616 382
Avgang	-15 546 974	- 27 687 747	- 7 120 000	- 50 354 720
Anskaffelseskost 31.12	160 497 528	489 086 324	26 275 652	675 859 505
Akkumulerte avskrivninger 1.1	71 227 577	126 149 106	-	197 376 683
Akkumulert avskrivning avgang	-9 588 229	-5 129 277	-	-14 717 506
Årets avskrivninger	20 684 945	15 400 089	-	36 085 034
Akkumulerte avskrivninger 31.12	82 324 293	136 419 918	-	218 744 211
Akkumulerte nedskrivninger 1.1	-	84 836 428	574 827	85 411 255
Akkumulerte nedskrivning avgang	-	-	-	-
Årets nedskrivninger	-	-	-	-
Akkumulerte nedskrivninger 31.12	-	84 836 428	574 827	85 411 255
Bokført verdi 1.1	76 859 432	303 129 649	32 820 824	412 809 905
Bokført verdi 31.12	78 173 235	267 829 979	25 700 825	371 704 039
Årets resultatførte avskrivninger/nedskrivninger	20 684 945	15 400 089	-	36 085 034
Avskrivningssats	10-30%	2 %	0 %	

Note 11 - Aksjer

LHL mor

LHL etablerte 1.7.2002 LHL Holding AS. Selskapets formål er å eie og forvalte institusjoner m.v. som er etablert av LHL samt andre institusjoner som bygger på LHLs verdigrunnlag. Gjennom denne organiseringen vil LHL ha et effektivt redskap for koordinering, styring og kontroll av den samlede virksomhet.

Selskap	Forretnings- kontor	Eier / stemmeandel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi 2014	Bokført verdi 2013
Aksjer i datterselskap:					
LHL Holding AS	Oslo	100 %	198 684 734	190 800 134	130 800 134
Andre aksjer og andeler:					
Egenkapitalinnskudd KLP	Oslo		2 947 964	2 947 964	2 667 591
Brisk kompetansesenter	Ålesund	18,75 %	89 000	89 000	89 000
De 10 humanitære AS	Oslo	12,50 %	15 000	15 000	15 000
Sum langsiktige investeringer i aksjer			3 051 964	3 051 964	2 771 591
Aksjer:					
AS Fauske Lysverk			174 844	89 700	89 700
Samlet verdi aksjer og verdipapirer			3 226 808	3 141 664	2 861 291

Aksjepostene er bokført til laveste av anskaffelseskost og virkelige verdi.

I 2014 er det gjennomført disposisjoner i LHL gruppen som påvirker aksjeverdier i LHL gruppens selskaper. Dette er omtalt i note 3 vedrørende omorganisering og i konsern note 11 for aksjeverdier.

LHL Gruppen

Aksjeposten er bokført til laveste anskaffelseskost og virkelige verdi. Følgende selskap inngår i LHL konsernet og er bokført i LHL Holding AS eller datterselskap (til laveste av anskaffelseskost og virkelige verdi).

Selskap	Forretnings- kontor	Eier / stemmeandel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi 2014	Bokført verdi 2013
Andre aksjer og andeler:					
Egenkapitalinnskudd KLP	Oslo		16 875 431	17 732 522	15 931 543
Brisk kompetansesenter AS	Ålesund	19 %	89 000	89 000	89 000
De 10 humanitære AS	Oslo	10 %	15 000	15 000	15 000
Sum langsiktige investeringer i aksjer			16 979 431	17 836 522	16 035 543
Aksjer:					
AS Fauske Lysverk			174 844	89 700	89 700
Andre aksjer			500	500	500
Samlet verdi aksjer og verdipapirer			175 344	90 200	90 200
Samlet verdi langsiktige aksjer			17 154 775	17 926 722	16 125 743

Selskap som inngår i LHL Konsern

Selskap	Forretnings- kontor	Eier / stemmeandel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi 2014	Bokført verdi 2013
Aksjer i datterselskap:					
LHL Holding AS	Oslo	100 %	198 684 734	190 800 134	130 800 134

Datterselskap i LHL Holding

Selskap	Forretnings- kontor	Eier / stemmeandel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi 2014	Bokført verdi 2013
LHL-Klinikkene AS	Oslo	100 %	70 442 000	56 653 156	126 311 156
Krokeide videregående skole AS	Bergen	100 %	945 422	0	945 422
LHL Eiendom Holding AS	Oslo	100 %	321 005 000	155 832 262	103 772 262
LHL Poliklinikk	Oslo	100%	30 000	30 000	0
Sum datterselskaper			392 422 422	212 515 418	231 028 840

Datterselskap i LHL Eiendom Holding AS				Bokført verdi	Bokført verdi
Selskap	Forretnings- kontor	Eier / stemmeandel	Anskaffelses- kost	2014	2013
Feiring Eiendom AS	Oslo	100 %	75 000 000	45 000 000	0
Røros Rehabiliteringsenter Eiendom AS	Oslo	100 %	60 030 000	60 030 000	60 030 000
Glittrelinikken Eiendom AS	Oslo	100 %	85 030 000	5 107 262	5 107 262
Skibotnsenteret rehabiliteringssenter Eiendom AS	Oslo	100 %	10 030 000	10 030 000	10 030 000
Krokeide Rehabilitering Eiendom AS	Oslo	100 %	20 030 000	20 030 000	20 030 000
Andelsbidrag Ajastealli Borettslag	Oslo			122 400	122 400
Sum datterselskaper			250 120 000	140 319 662	95 319 662

I 2014 er det gjennomført disposisjoner i LHL gruppen som påvirker aksjeverdier i LHL gruppens selskaper. Dette er omtalt i note 3 vedrørende omorganisering.

Note 12 - Varebeholdning

LHL mor

	2014	2013
Varelager	767 377	849 794
Ukurans	-193 381	-81 679
Netto varebeholdning	573 996	768 115

LHL konsern

	2014	2013
Varelager	13 086 986	11 352 648
Ukurans	-193 381	-81 679
Netto varebeholdning	12 893 605	11 270 969

Note 13 - Fordringer

LHL mor

	2014	2013
Kundefordringer	5 356 835	7 268 997
Avsetning til tap	-3 535 724	-3 241 080
Sum kundefordringer	1 821 111	4 027 917

Andre fordringer	48 545 730	57 125 997
Avsetning til tap	-	-
Sum andre kortsiktige fordringer	48 545 730	57 125 997

LHL gruppen

	2014	2013
Kundefordringer	63 054 616	59 490 636
Avsetning til tap	-3 688 035	-3 355 583
Sum kundefordringer	59 366 581	56 135 053

Andre fordringer	55 339 327	62 223 686
Avsetning til tap	-	-
Sum andre kortsiktige fordringer	55 339 327	62 223 686

Note 14 - Bank

Bundne bankinnskudd:

	2014	2013
Selskap	Skattetrekk	Skattetrekk
LHL	1 576 166	1 483 741
LHL-Klinikkene AS	18 077 778	16 841 084
LHL Eiendom Holding AS	4 108	0
Krokeide videregående skole AS	0	1 247 199
Sum konsern	19 658 052	19 572 024
Øvrige bundne midler:		
Type midler	Beløp	Beløp
LHL, Klientkonto Testamentariske gaver	28 941 956	14 121 467

Note 15 - Egenkapital

LHL mor

Planendring knyttet til offentlig tjenstepensjon er behandlet som tidligere års feil, herunder bokført mot annen egenkapital. Inngående balanse og sammenligningstillene for 2013 er oppdatert og reflekterer dette. Vi viser til nærmere beskrivelse i note 5 pensjoner.

	Driftssikkerhets kapital	Fonds avsetninger	Øvrig egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.13	14 000 000	7 024 964	366 057 488	387 082 452
Planendring IB 2013			7 945 276	7 945 276
Justert IB 2013	14 000 000	7 024 964	374 002 764	395 027 728
Justert resultat 2013		72 291	31 090 051	31 162 342
Egenkapital 01.01.14	14 000 000	7 097 255	405 092 815	426 190 070
Avkastning R. O Pettersens fond		72 565		72 565
Årets resultat			33 666 731	33 666 731
Egenkapital 31.12	14 000 000	7 169 820	438 759 546	459 929 366

Det er gjennom årsoppgjørdisponering for 2010 foretatt en fondsavsetning på MNOK 5 som gjelder øremerking av egenkapitalen, herunder etablering av fond for Hjertelig hilsen kampanjen.

LHL konsern

	Driftssikkerhets- kapital	Fonds- avsetninger	Øvrig egenkapital	Sum annen egenkapital
Egenkapital 1.1.13	14 000 000	25 724 964	367 952 966	407 677 930
Planendring IB 2013			48 938 115	48 938 115
Justert IB 2013	14 000 000	25 724 964	416 891 081	456 616 045
Justert resultat 2013		-144 408	-35 689 112	- 35 833 521
Egenkapital 01.01.14	14 000 000	25 580 556	381 201 967	420 782 524
Avkastning R.O Pettersens fond – LHL		72 565		72 565
Benyttede fondsavsetninger 2014		- 673 651	673 651	0
Årets resultat		1 500 000	104 406 003	105 906 003
Egenkapital 31.12	14 000 000	26 479 470	486 281 622	526 761 092

Resultatdisponeringer i konsernselskapene

Selskap	Resultat 2014	Resultat 2013
LHL Eiendom Holding AS	-710 072	-113 137 536
Feiring Eiendom AS	6 881 074	-69 353 689
Røros Rehabilitering Eiendom	-3 357 747	-3 294 882
Glittre Klinikken Eiendom AS	4 083 852	-48 665 399
Skibotn Rehabilitering Eiendom AS	788 164	-488 973
Krokeide Rehabilitering Eiendom AS	15 804 103	2 710 109
LHL Holding AS	-7 341 712	-176 787 501
Krokeide vgs	2 877 183	1 724 317
LHL	33 666 731	31 090 050
LHL-Klinikkene AS	30 039 010	20 074 292
LHL Poliklinikk		
Sum	82 730 586	-356 129 212
Elimineringer	38 713 089	320 223 400
Konsernresultat	121 443 675	-35 905 812

Note 16 - Gjeld

LHL mor

Langsiktig gjeld

	2014	2013
Forfaller i løpet av 1 år	3 000 000	3 000 000
Forfaller i løpet av 2-5 år	12 000 000	12 000 000
Forfaller senere en 5 år	42 000 000	45 000 000
Pantesikret gjeld (langsiktig gjeld samt driftskreditt)	57 000 000	60 000 000
Bokført verdi av eiendommer stillet som sikkerhet	79 661 256	81 175 400

Sikkerhet for pantelikret gjeld er stilt av Røros Rehabiliteringssenter Eiendom AS gjennom eiendommen Røros Rehabiliteringssenter.

Kreditrammen pr. 31.12.2014 var på 20 mill kr. Rammen er ikke benyttet pr. 31.12.2014. Kreditrammen er fleksibel og kan benyttes helt eller delvis av LHL Holding eller LHL. LHL har to rentesikringsavtaler knyttet til låneporteføljen som gjelder eiendommene på Feiring og Glittre. Rentelikringsavtalene er bokført til virkelig verdi av -820 149 i samsvar med GRS.

I tillegg foreligger rentelikringsavtale i Feiring Eiendom som ikke er bokført. Verdien av denne er -623 700.

LHL konsern

Langsiktig gjeld

Låntaker	2014	2013
Feiring Eiendom AS	46 490 000	53 130 000
Glittrelinikken Eiendom AS	28 000 000	28 000 000
LHL vedrørende Røros Rehabilitering Eiendom AS	57 000 000	60 000 000
Total pantelikret gjeld	131 490 000	141 130 000
Forfaller i løpet av 1 år	9 640 000	9 640 000
Forfaller i løpet av 2-5 år	66 560 000	66 560 000
Forfaller senere en 5 år	55 290 000	64 930 000
Total pantelikret gjeld	131 490 000	141 130 000
Sum bokført verdi av eiendommer stillet som sikkerhet	274 983 552	286 831 798

Garantiansvar

LHL gruppen har kollektivt stilt sikkerhet for all ekstern gjeld. Her inngår aksjeverdier i døtre, bankinnskudd, fast eiendom og konsernmellomværende.

Lånetaker	Pantsatt eiendom	Bokført verdi	
		stillet som sikkerhet	Lånebeløp
LHL	Røros Rehabiliteringssenter	79 661 256	57 000 000
Feiring Eiendom AS	Feiringklinikken	101 899 353	46 490 000
Glittreklinikken Eiendom AS	Glittreklinikken	93 422 943	28 000 000
Sum		274 983 552	131 490 000

Kausjonistansvar og sikkerhetstillelser

Sikkerhetsstiller	Pantsatt objekt/eiendom	Til sikkerhet for	
			Beløp
LHL	Selvskyldnerkausjon	Ethvert mellomværende	100 000 000
Feiring Eiendom AS	Årnesveien 9 og 23		115 000 000
LHL		Glittre Klinikken Eiendom	111 292 096
Glittreklinikken Eiendom AS	Glittreklinikken	Ethvert mellomværende	85 000 000
Glittreklinikken Eiendom AS	Glittreklinikken		47 500 000
Glittreklinikken Eiendom AS	Glittreklinikken	Ethvert mellomværende	2 000 000
Skibotn Rehabilitering Eiendom	Skibotn	Konsernlån	47 500 000
Krokeide Rehabilitering Eiendom AS	Krokeide	Konsernlån	47 500 000

Rentesikringsavtale konsern:

Långiver	Hovedstol	Markedsverdi 31/12	Avtalt rente	Løper til	Låntager
DnBNOR	16 250 000	-416 354	3,97 %	02.11.2015	LHL*
DnBNOR	14 706 064	-403 795	4,02 %	21.12.2015	LHL*
DnBNOR	23 243 750	-623 700	4,11 %	07.12.2015	Feiring Eiendom AS
SUM gjeld med fast rente	54 199 814	-1 443 849			

*Eiendommene på Skibotn, Røros, Krokeide og Glittre ble overdratt til LHL Bygg AS pr. 31.12.2009. Låneporteføljen (eksklusiv lån Innovasjon Norge vedr. Røros) ble også overdratt til LHL Bygg AS. Tilknyttede rentesikringsinstrumenter er ikke overdratt og er bokført til virkelig verdi kr. 820 149 i regnskapet til LHL ihht GRS. Sikringsavtalene er heller ikke overført i forbindelse med videre restrukturering av eiendomsvirksomhetene. Se for øvrig note 3.

Covenantskrav

LHL gruppen har covenantskrav fra banken tilsvarende egenkapitalandel på 30% for gruppen pr 31.12.14. samt EBITDA (driftsresultat før av-/nedskrivninger og finansposter) på kr 50 mill for gruppen pr. 31.12.14, eksklusiv eventuelle salgsgevinster.

Note 17 - Nedlagte lag og fylkeslag

LHL mor

Ved nedleggelse av lag og fylkeslag, overføres gjenstående midler til LHL sentralt. Dette bokføres som kortsiktig gjeld. Etter 4 år overføres midlene endelig til LHL og føres mot egenkapitalen i LHL. Pr. 31.12.2014 er kr. 640 988,- ført som slik gjeld. Av dette gjelder 493.933,- LHL Sør-Trøndelag. Restbeløpet er fordelt på diverse andre nedlagte lag og fylkeslag.

Note 18 - Forskning og utvikling

LHL-Klinikkene har mottatt tilskudd til ulike forsknings- og utviklingsprosjekter. Mottatt tilskudd i 2014 til slike aktiviteter utgjør kr. 1 797 044. Forskningsprosjektene knytter seg til forskning til hjerte- og lungesykdom og arbeidsliv/rehabilitering. Selskapet har opprettet et FOU fond, som ligger som en del av egenkapitalen.

Per 31.12.2014 var det avsatt kr. 19 309 650 i fondet, herav kr. 1 500 000 er tilført i 2014. Fondet benytter midler til å finansiere og synliggjøre aktiviteter som bidrar til videreutvikling i selskapet samt igangsetting av nye tilbud. Fondet kan også benyttes til forskning. Styret håndterer søknader for bruk av fondet. I 2014 er det tildelt kr. 1 266 375 på til sammen åtte prosjekter, og det er benyttet kr. 673 651 av disse midlene i 2014.

LHL mottar jevnlig gaver øremerket forskning. Slike midler føres over balansen. I løpet av 2014 er deler av mottatte midler overført til følgende fond:

- LHLs Lungefond kr 4 717 425
- LHLs Hjertefond kr 975 557
- Ebbba og Marinius Wedels fond til forskning innen hjerte- og karsykdommer kr 17 879 702

Landsforeningen for hjerte – og lungesyke

Postboks 8768, Youngstorget

0028 Oslo

ÅRSBERETNING FOR 2014

1. Virksomhetens art og lokalisering

LHL, Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke (LHL) er en landsomfattende interesseorganisasjon for hjerte-, kar og lungesyke og deres pårørende. Organisasjonen skal ivareta hjerte-, kar og lungesykes interesser ved å være talerør for, samt å fremme deres sak inn mot det offentlige og i samfunnet forøvrig. Interesseorganisasjonens virksomhet er organisert med et sekretariat i Storgata 33 i Oslo, fylkeslag og lokale lag. Fylkeslag og lokallag er selvstendige enheter og inngår ikke i regnskapet til LHL. I løpet av 2015 erstattes LHLs fylkeslag av fylkesutvalg som et koordinerende mellomledd mellom den sentrale organisasjonen og lokallagene. Fylkesutvalgene inngår som en del av LHL. Enkelte fylker vil drive tilleggsaktivitet i egen regi også etter omorganiseringen.

LHL med datterselskaper har i løpet av det siste året, videreført omstillinger i driften. LHL-klinikkene har arbeidet videre med relokalisering av virksomheten ved Feiringklinikken og Glitreklinikken til et nytt sykehusbygg ved Gardermoen. Forhandlinger om husleiekontrakt pågår og er ventelig avsluttet ultimo april 2015. Krokeide Videregående Skole (KVS) er overdratt til den nyetablerte Stiftelsen Krokeide. Aksjene er overdratt vederlagsfritt fra LHL Holding til stiftelsen. KVS har også kjøpt eiendommen Krokeide fra eiendomsselskapet Krokeide Rehabilitering Eiendom. Salgssum er MNOK 85. LHL har i løpet av 2014 gjennomført oppkapitalisering av LHL Holding og Eiendomsvirksomheten. LHL Holding er tilført MNOK 60 i ny egenkapital gjennom konvertering av gjeld. LHL Eiendom Holding er tilført MNOK 52 i ny egenkapital gjennom konvertering av gjeld og Feiring eiendom er tilført MNOK 45 i ny egenkapital gjennom konvertering av gjeld. I LHL-klinikkene er det gjennomført kapitalnedsettelse med MNOK 69.

LHL-klinikkene as

I tråd med LHLs vedtekter og LHLs strategi, driver LHL-klinikkene pasientrettede tilbud flere steder i landet.

LHL-klinikkene yter sine tjenester gjennom 2 klinikker - Feiringklinikken og Glitreklinikken – og 4 rehabiliteringsinstitusjoner - Skibotn Rehabilitering, Krokeide Rehabilitering, Røros Rehabilitering, samt rehabiliteringen på Nærland på Jæren.

Feiringklinikken, som ligger i Eidsvoll kommune, er en spesialklinikk for behandling av voksne hjertesyrke. Klinikken åpnet i august 2001 en egen avdeling for hjerterehabilitering. Feiringklinikken startet i januar 2011 opp med ablasjonsbehandling (hjertereflimmerbehandling). Det er i 2014 gjennomført 28 inngrep med prosedyren TAVI (hjerterekklaffinnsetting via blodåre). Disse inngrepene ble det ikke mottatt betaling for. Feiringklinikken har rammeavtale med Helse Sør-Øst. I 2014 er det

tegnert ny avtale om rehabilitering. Avtalen gir et godt grunnlag for forsvarlig drift av rehabiliteringsvirksomheten. For den kardiologiske og kirurgiske virksomheten er det tegnet ytelsesavtale for 2015. I denne avtalen er det også lagt opp til betaling for prosedyren TAVI. Rammeavtalen gir en forsvarlig drift ved klinikken.

Glitreklubben er en spesialklinikk for behandling og rehabilitering av lungesyke og er lokalisert i Nittedal kommune. Ventelister til klinikken er lange og pasienttilstrømningen stor. Aktiviteten ved klinikken gir et forsvarlig overskudd. I 2013 ble det etablert poliklinisk tilbud til hjerte- og lungesyke ved Glitreklubben. I siste avtale med Helse Sør-Øst (RHF), har Glitreklubben oppnådd priser og volumer som gir grunnlag for forsvarlig drift. Også Glitreklubben er omfattet av planer om etablering av nytt sykehus og flytting av aktiviteten til Gardermoen.

Skibotn Rehabilitering ligger i Skibotn, Storfjord kommune. Institusjonen har signert ny avtale med Helse Nord (RHF) som gir grunnlag for forsvarlig drift. I avtalen er fedmerehabilitering tatt inn som et nytt område. Volum på hjerte- og lungerehabilitering er noe redusert.

Røros Rehabilitering ble offisielt åpnet 17. februar 2003 og fikk godkjenning som rehabiliteringssenter i juni samme år. Institusjonen har gjennom flere år etablert et tjenestetilbud spredt på flere pasientgrupper og har avtaler både med Helse Midt-Norge og NAV. Et samarbeid med Kreftforeningen har resultert i at senteret, etter avtale med Helse Midt-Norge, startet med kreftrehabilitering våren 2008. Det drives også fedmerehabilitering. Det foreligger her avtale som gir grunnlag for forsvarlig drift. Røros Rehabilitering mottar omtrent 30% av sine inntekter som forskningsmidler. Forskning drives i samarbeid med blant andre NTNU i Trondheim.

I 2009 ble det etablert egen avdeling i Trondheim som tar sikte på å tilby dagrehabilitering av hjerte- og lungesyke samt andre aktuelle pasientgrupper. Institusjonen må til en hver tid arbeide for å utnytte sin kapasitet og det er utfordringer knyttet til å skape lønnsom drift ved institusjonen.

Krokeide Rehabilitering ligger på Krokeide i Fana i Bergen kommune. Her drives primært hjerterehabilitering. I ny avtale med Helse Vest (RHF), er priser og volum justert slik at man nå er i stand til å drive med en forsvarlig økonomi også her.

Det er også etablert et tilbud på Nærland på Jæren. Her drives i tillegg til hjerterehabilitering også kreftrehabilitering. Tilbudet drives i leide lokaler. Aktiviteten her er regulert av samme avtale som gjelder Krokeide Rehabilitering og gir følgelig grunnlag for forsvarlig drift.

Som et ledd i den videre utvikling av tilbud, er det besluttet at virksomhetene på Feiring og Glitre skal samlokaliseres i et nytt og moderne sykehusbygg ved Gardermoen. Hjerte- og lungevirksomheten ved disse klinikkene vil utgjøre kjernen i det nye sykehuset, men det arbeides med flere nye pasienttilbud som vil bli realisert når sykehuset på Gardermoen er ferdigstilt. Arbeidet med samlokalisering og realisering av ideen om et nytt moderne sykehus ved Gardermoen ble igangsatt høsten 2012. Utredningen ble fullført i 2013. Konklusjonene fra arbeidet ble høsten 2013 lagt frem for LHLs landsmøte som med stort flertall vedtok at slik etablering kan skje. Slik etablering vil eventuelt bety betydelige investeringer men også nye inntektsmuligheter og ikke minst et bredere tilbud til LHLs interessegrupper og andre. Sommeren 2013 inngikk LHL-klinikkene en rammeavtale med Aspelin Ramm Eiendom (ARE) om bygging av nytt sykehus. ARE skal stå som utbygger av sykehuset, som planlegges i tett dialog med LHL-klinikkene. Forhandlinger om leiekontrakt har tatt noe mer tid enn

planlagt og det arbeides nå med sikte på at kontrakt kan signeres ultimo april 2015. Dersom prosjektet blir terminert, skal påløpte prosjektkostnader deles mellom LHL-klinikkene og ARE.

Krokeide Videregående Skole AS (KVS)

I tråd med beslutning i LHLs landsstyre, er det etablert en uavhengig stiftelse – Stiftelsen Krokeide - som i desember 2014 har overtatt KVS. Stiftelsen har mottatt aksjer i KVS fra LHL Holding som gave. I forkant av etableringen ble eiendommen Krokeide solgt fra Krokeide Rehabilitering Eiendom (KRE) til KVS. Etableringen av stiftelsen er grunnet i et ønske om å sørge for stabile rammer for skolen inn i fremtiden. Skolens resultat på MNOK 2,2 er reflektert i årsresultatet for LHL-gruppen. Fra 2015 er KVS ikke lenger en del av LHL-konsernet.

Eiendomsvirksomheten

Fra 2010 er forvaltningen av LHLs eiendommer håndtert av ekstern aktør – BASALE. I 2012 ble LHL Eiendom Holding etablert og man etablerte et selskap for hver institusjonseiendom som LHL-gruppen besitter. Selskapene ble etablert som døtre av LHL Eiendom Holding.

Som følge av landsmøtets beslutning om å flytte driften på Feiring og Glitre inn i nye lokaler på Gardermoen, ble disse eiendommene kraftig skrevet ned i 2013. Det er i 2014 gjort ny vurdering av verdien på disse eiendommene. For eiendommen Feiring, er det ikke gjort verdijusteringer ut over ordinære avskrivninger. Det arbeides med et salg av eiendommen parallelt med at det er igangsatt arbeid med å se på alternativ aktivitet ved eiendommen etter at dagens virksomhet er flyttet til Gardermoen. For eiendommen Glitre er det gjort ekstra avskrivninger som følge av at det er tegnet kontrakt om overdragelse av eiendommen i 2017. Avskrivninger er økt med sikte på å skape samsvar mellom kjøpesum og bokført verdi på overdragelsestidspunktet.

Driften i den samlede eiendomsvirksomheten gir et forsvarlig overskudd på tross av at det også i 2014 har påløpt ekstraordinære vedlikeholdskostnader ved eiendommen på Røros. Det vurderes rettslige skritt mot entreprenør i forbindelse med disse ekstraordinære kostnadene.

LHL Holding AS

LHL Holding AS har som primær oppgave å være konsernbank samt være eier av LHL-klinikkene AS, og eiendomsvirksomheten. I 2014 har også LHL Holding ervervet selskapet LHL-poliklinikk. Dette selskapet har ikke hatt aktivitet i 2014. Eier vurderer som en del av sitt strategiarbeid alternative modeller for styring og organisering av samtlige datterselskaper. LHL Holding har ikke ansatte. Ledelsen av selskapet ivaretas av LHL. Selskapet er i 2014 tilført egenkapital på MNOK 60 fra LHL. I eierrollen har selskapet initiert og sørget for gjennomføring av ulike omstillingstiltak de siste år. Så også i 2014, hvor det har påløpt kostnader i forbindelse med endringer i eierskapet ved Krokeide

Videregående Skole. Det har i tillegg påløpt en del kostnader i forbindelse med planlegging og vurderinger av forhold knyttet til etablering av nytt sykehus ved Gardermoen.

LHLs Internasjonale tuberkolosestiftelse

LHL etablerte i 2012 en egen stiftelse som håndterer LHLs internasjonale og nasjonale arbeid med tuberkulose. Stiftelsen hadde sitt første driftsår i 2013. Stiftelsens arbeid er ikke en del av konsernets aktivitet. Stiftelsen utfører arbeide for svært mange tuberkuløse i mange land på 3 kontinenter samt i Norge.

2. Fortsatt drift

Etter store omstillinger har LHL-gruppen i løpet av de siste årene levert tilfredsstillende resultater i sin drift. 2013 ble preget av nedskrivninger av eiendommene Feiring og Glitre. I 2014 er resultatet preget av salgsgevinst som følge av endret eierskap for KVS og eiendommen knyttet til driften her, samt store positive effekter fra endringer i pensjon. Men også uten disse effektene er det overskudd i konsernet. LHL Holding har også i 2014 tatt enkelte kostnader knyttet til omorganisering av virksomheten og viser et underskudd. LHL Eiendom Holding viser underskudd som følge ekstra kostnader knyttet vurderinger i forbindelse med bygg på Røros og Røros Rehabilitering Eiendom viser underskudd som følge av ekstra vedlikeholdskostnader på basseng. I tillegg til omstruktureringen av eierskapet ved KVS er det i 2014 gjort oppkapitaliseringer av hhv. LHL Holding, LHL Eiendom Holding og Feiring Eiendom. I LHL-klinikkene er det gjennomført kapitalnedsettelse. Videre har man brukt ressurser på å konsekvensvurdere etablering av nytt sykehus ved Gardermoen i forhold til investeringer, likviditet, eiendomsverdier samt drift. Etableringen av nye tilbud ved Gardermoen og synergier ved å samle driften ved Feiring og Glitre vurderes å gi positive effekter for inntjeningen i LHL-klinikkene og gi en større differensiering av inntektsmulighetene i virksomheten.

Det vil i årene fremover også arbeides med etablering av tilbud i de større befolkningssentra i tråd med LHLs vedtatte strategi. I Bergen er det signert leieavtale sentralt i byen og det arbeides med å flytte LHL-klinikkenes rehabiliteringsvirksomhet ved Krokeide, inn i disse lokalene. Det skal også drives andre tilbud i lokalene.

Forutsetningen for fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet 2014.

3. Arbeidsmiljø

Det generelle arbeidsmiljøet i LHL og underliggende virksomheter vurderes som godt. Det har vært noe usikkerhet og uro i de institusjoner og virksomheter hvor det er gjennomført eller planlegges omstillinger. Det er ikke registrert uro eller sykemeldinger som følge av omorganiseringen som er gjennomført ved KVS. Omorganiseringene og restruktureringene gjennomføres i tråd med lovbestemmelser som regulerer drøftinger og involvering av ansatte. Fravær pga sykdom i LHL i 2014 på 4,85%. Langtidsfravær utgjorde 1,77%. For gruppen er tallene hhv. 5,49 og 3,65.

Ledelsen har faste møter med ansattes tillitsvalgte og vurderer løpende tiltak i forhold til arbeidsmiljø.

Organisasjonen er ikke fast tilknyttet bedriftshelsetjeneste, men kan ved behov bestille tjenester. Fra 2004 er LHL en inkluderende arbeidslivsbedrift (IA). Det er ikke registrert skader i konsernet i 2014.

4. Ytre miljø

Organisasjonens virksomhet påvirker ikke det ytre miljø i vesentlig grad eller i større grad enn sammenlignbare virksomheter.

5. Likebehandling

LHL har som mål å være en arbeidsplass der det ikke diskrimineres på bakgrunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn. LHL tilstreber full likestilling mellom kvinner og menn. LHL har i sin policy innarbeidet forholdet rundt likestilling som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. LHL har tradisjonelt rekruttert fra miljøer hvor antall kvinner og menn er jevnt representert.

Av LHLs ansatte er 27 kvinner. Dette utgjør 57,44%. I sentralstyret er 6 av 13 medlemmer kvinner. Dette utgjør 46%.

LHLs Ledergruppe består av 4 kvinner og 6 menn.

6. Selskapets stilling og resultatet av virksomheten

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskap for regnskapsåret 2014 et forsvarlig uttrykk for foreningens stilling og resultatet av virksomhetene. Utover det som fremgår nedenfor og årsregnskapet, kjenner ikke styret til andre forhold vedrørende markedsforhold og prisutvikling som er av interesse for å bedømme selskapet.

Årets regnskap er preget av salgsgevinst som følge av endret eierskap for KVS og eiendommen knyttet til driften her, samt store positive effekter fra endringer i pensjon. Det fremkommer for øvrig overskudd i den samlede driften for LHL-gruppen. I LHL Holding fremkommer det et underskudd. Underskudd i LHL Holding er grunnet i omstillingskostnader og kostnader til bistand ved vurderinger. Det fremkommer også et underskudd i LHL Eiendom Holding og Røros Rehabilitering Eiendom. Konsernet har kostnadsført MNOK 15 i forbindelse med avhending av aksjer i Krokeide Videregående Skole. Se eget avsnitt med beskrivelse av virksomhetene.

For LHL fremkommer store deler av overskuddet som følge av store testamentariske gaver. Restruktureringskostnader i LHL Holding utgjør i 2014 ca. MNOK 7. Inntektssiden i så vel LHL som i LHL-klinikkene er imidlertid utsatt for svingninger og det vil arbeides kontinuerlig med å redusere usikkerhet samt øke den generelle inntjeningen. Den lange gjelden i gruppen er redusert med MNOK 10 og likviditeten er tilfredsstillende.

LHL-gruppen har et covenantskrav fra banken tilsvarende egenkapitalandel på 30% for gruppen, samt EBITDA (driftsresultat før av-/nedskrivninger og finansposter) på 50 mill. Egenkapitalandelen for gruppen pr 31.12.2014 er 64,6%, og for LHL 83,8%. For 2013 var egenkapitalandelen på hhv 56,8

og 78,7. EBITDA for LHL-gruppen er på MNOK 145 i 2014. For LHL er EBITDA MNOK 20. For 2013 var EBITDA hhv. MNOK 80 og MNOK 17.

Om endringer i pensjonsforutsetninger

Det er i 2014 gjennomført en planendring med effekt i tidligere år. Planendringen gjelder levealdersjustering i offentlig tjenstepensjon. I tråd med veiledning fra Norsk Regnskapsstiftelse er planendringen behandlet som tidligere års feil og bokført mot egenkapital/sammenligningstall for 2013. Levealdersjusteringen medfører redusert kostnad og forpliktelser i 2013. Det er i 2014 også gjennomført en planendring som reduserer pensjonskostnaden for 2014 for morselskapet og konsernet. Planendringen knyttes til ny uførepensjon i folketrygden. Se for øvrig beskrivelse av kostnader og egenkapital under.

Likviditet

LHL-gruppen har gjennom 2014 hatt en tilfredsstillende likviditet. Langsiktig gjeld i LHL-gruppen er redusert med MNOK 10 i 2014 ved ordinær nedbetaling. LHL-gruppen har to konsernkontoordninger. En som gjelder LHL samlet og en som gjelder LHL Holding AS med døtre. Innestående i LHLS konsernbankordning var pr. 31.12.2014 kr. 41 011 262 og innestående i LHL Holdings ordning var pr. 31.12.2014 kr. 137 445 866 . LHL har en kassakredittramme på MNOK 20. Pr. 31.12.2014 var kassakredittopptrekket ikke benyttet.

Netto likviditetsendering fra virksomheten i konsernet var på MNOK 67,3. Årsresultatet er på MNOK 105,9. Differansen skyldes hovedsakelig:

- Gevinst fra salg av eiendommen Krokeide MNOK 49.
- Avskrivninger på MNOK 36
- Endringer i øvrige tidsavgrensningposter på MNOK 3
- Endringer i varer og kortsiktige fordringer på MNOK 2
- Nedbetaling av kortsiktig gjeld på MNOK 24

Samlet kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i LHL var på MNOK 20,1. Årsresultatet er på MNOK 33,6. Differansen skyldes hovedsakelig:

- Avskrivninger på MNOK 2,3.
- Endringer i øvrige tidsavgrensningposter på MNOK 4,6
- Endringer i varer og kortsiktige fordringer på MNOK 11
- Nedbetaling av kortsiktig gjeld på MNOK 22,1

Inntekter og kostnader

Inntekter

For LHL-gruppen er inntektene økt med MNOK 70. Økningen forklares av gevinst ved salg av eiendommen Krokeide samt økt omsetning i LHL-klinikkene hvor volumer og priser er noe forbedret i 2014 sammenlignet med 2013. Effekten reduseres noe ved at inntektene i LHL faller med MNOK 3. Det samlede fallet i inntekter i LHL forklares ved at man i 2013 fikk en engangsutbetaling fra norsk tipping på MNOK 14 som følge av forlik. Testamentariske gaver øker imidlertid kraftig i 2014 sammenlignet med 2013. For de øvrige inntekter er det små endringer.

Kostnader

De samlede driftskostnadene i LHL-gruppen er redusert med MNOK 70 sammenlignet med 2013. Hoveddelen av reduksjonen kommer som følge av at det i 2014 ikke er gjennomført nedskrivninger på eiendommer. I 2013 utgjorde slike nedskrivninger MNOK 83. Varekostnader øker som følge av økt omsetning i LHL-klinikkene. Personalkostnader øker som følge av nyansettelser i LHL samt noe økt bruk av innleide ressurser i LHL-klinikkene. Det er bokført reduksjon i pensjonskostnader på MNOK 23 som følge av endringer i pensjonsforutsetningene. Avskrivninger øker som følge av gjennomførte investeringer i LHL og LHL-klinikkene samt ekstraavskrivninger på eiendommen Glitre. Andre kostnader er redusert som følge generelle innsparinger. Det er bokført andre driftskostnader på MNOK 15 i konsernet i forbindelse med avhending av aksjer i Krokeide Videregående Skole. Beløpet reflekterer bokført egenkapital i virksomheten.

Finansposter

For finansposter er det små endringer. Renteinntekter øker som følge av økt likviditet og kostnader reduseres som følge av at gjeld nedbetales.

Balanse

Eiendeler

I LHL-gruppen er varige driftsmidler redusert som følge av salget av eiendommen Krokeide. I øvrige driftsmidler er det foretatt enkelte investeringer. Langsiktige fordringer øker som følge av at det er gitt selgerkreditt til KVS knyttet til salget av eiendommen Krokeide. Store deler av fordringen vil bli gjort opp i løpet av 2015. For øvrige poster er det små endringer. Se for øvrig avsnittet om likviditet.

Egenkapital og gjeld

Som følge av de gode resultatene er egenkapitalsituasjonen styrket gjennom 2014. Videre er MNOK 48 ført som justering i EK som følge av endringer i pensjonsforutsetningene. I tillegg fremkommer resultatjustering for 2013 som følge av det samme forholdet med MNOK 5. Gjeld til kredittinstitusjoner nedbetales etter plan. Annen gjeld er i hovedsak redusert som følge av LHL har overført forskningsmidler til fond.

Markedsrisiko

LHL er utsatt for avtalerisiko i forbindelse med LHL-institusjonenes avtaler med helseregionene. Avtalesituasjonen er stabil i 2014. For Glitreteknikken er ny avtale tegnet med et noe økt volum men med en noe redusert godtgjørelse. Ved Røros Rehabilitering gir avtalen som foreligger mulighet for å drive lønnsomt. Feiringklinikken er inne i en rammeavtale som gir grunnlag for forsvarlig drift. Store deler av aktiviteten ved Feiringklinikken er imidlertid omfattet av prising ut fra DRG-vekting. Slik prising er følsom for endringer i rammevilkår fra de bevilgende myndigheter. Krokeide og Nærlands rehabiliteringsvirksomhet er etter ny avtale priset slik at det er mulig å drive lønnsomt. Dette gjør at aktiviteten må vurderes løpende. Skibotn rehabilitering har en avtale som gir lønnsomhet, men det er utfordrende å skaffe pasienter og det vil være risiko for at man ikke får tilstrekkelige volum i fremtiden. Avtalenes varighet og volum varierer og det vil være usikkerhet knyttet til den langsiktige inntjeningen som følge av skiftende rammevilkår.

Gjennom de siste årene er det innfridd betydelige beløp i gjeld og dette bidrar til at LHL-gruppen i mindre grad enn tidligere er eksponert for svingninger i rentenivået.

LHL er til slutt utsatt for generell inntektsrisiko i forbindelse med lotteri, aksjoner, testamentariske gaver og andre aktiviteter rettet mot privatmarkedet. Inntektene påvirkes av politiske rammebetingelser, rennoméfaktorer og konjunkturer.

Kreditrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses generelt for lav.

7. Styring og kontroll

Det er også i 2014 arbeidet videre med å sikre god styring og kontroll i LHL-gruppen. Av tiltak kan nevnes

- Arbeid med nye verktøy for rapportering
- Styrking av kompetanse og kapasitet på eierstyring og oppfølging av virksomhetene
- Løpende møter mellom eier og virksomhetene

Ledelsen i LHL vil ha betydelig fokus på forbedring av styring og kontroll også i 2015.

8. Fremtidig utvikling

I overskuelig framtid vil behovet for foreningen og institusjonenes tjenester være økende. Alvorlige sykdommer som kols og diabetes er sterkt økende. På grunn av redusert dødelighet for mange sykdommer er det mange mennesker som lever med sykdom, og det er derfor økende behov for rehabilitering. Det er klare signaler fra det politiske miljøet, så vel posisjon som opposisjon, om at de anser tjenester fra frivillig sektor som et viktig supplement i helsesektoren. Det er imidlertid ikke klart hvordan samhandlingsreformen vil påvirke tjenestebehovet i våre rehabiliteringsinstitusjoner. Den viktigste delen av kjernevirksomheten er medlemsorganisasjonen. Gjennom de tiltak som er gjennomført er organisasjonen satt i stand til å ivareta sin rolle som samfunnspolitisk aktør samt pådriver og sosial entreprenør i forhold til tjenestetilbud for våre målgrupper. Det presiseres at

skiftende politiske og samfunnsmessige forhold i stor grad påvirker våre institusjoner og klinikker og at det dermed er usikkerhet knyttet til vurdering av fremtidige forhold. Det er inngått avtaler for klinikkene og institusjonene som samlet sett gir forsvarlig økonomi for de kommende år. Det vil også arbeides med etablering av nye tilbud i de store bysentra samt tilbud som blir viktige supplementer til det offentlige helsevesen. Organisasjonen LHL vil søke å utvikle nye aktiviteter som bidrar til å hjelpe og styrke våre målgruppers situasjon. Et svært viktig arbeid for LHL og LHL-klinikkene i årene som kommer vil være å gjennomføre arbeidet med etablering av nye aktiviteter som kan bedre tjenestetilbudet for LHLS interessegrupper. Et slikt arbeid er igangsatt med sikte på å etablere et nytt sykehus på Gardermoen hvor det skal inngå nye tilbud og hvor kvaliteten skal bli enda bedre.

9. Styrets forslag til resultatdisponering

Årsresultatet i LHL er et overskudd på kr 33 666 731. Sentralstyret foreslår at overskuddet disponeres mot annen egenkapital.

Sentralstyret har gjennomgått resultatene i selskapene som inngår i konsernet. Samlet resultat for konsernet er et overskudd på 105 906 003 og føres mot annen egenkapital med 104 406 003 og mot avsetning til forskningsfond med 1 500 000.

Oslo 20. mai 2015

John Normann Melheim
Styrets leder

Grethe Jordheim
1. nestleder

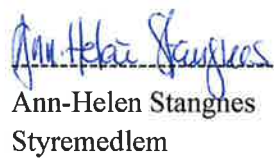
Bernhard Rudjord
Styremedlem

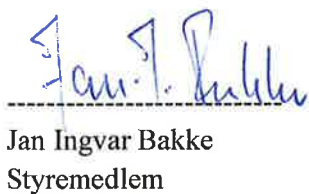
Magne Hagen
Styremedlem

Tove Høgemark
2. nestleder

Asbjørn Johnsen
Styremedlem

Wenche Monrad
Styremedlem

Ole Bele
Styremedlem

Ann-Helen Stangnes
Styremedlem

Jan Ingvar Bakke
Styremedlem

Rolf Haukland
6. vara

Per Buvik
Ansattes representant

Kari Kristiansen
Ansattes representant

Frode Jahren
Generalsekretær

Kontantstrømsanalyse

LHL Mor			LHL konsern	
2013	2014		2014	2013
31 090 051	33 666 731	Resultat før skatter	105 906 003	-35 905 812
1 769 457	2 259 208	Ord. avskrivninger	36 085 034	28 948 369
0	0	Nedskrivning av anleggsmidler	0	82 836 428
0	0	Gevinst/tap ved salg av driftsmidler	-49 616 425	-384 492
-49 328 493	-4 659 342	Endring pensjonsforpl. og andre tidsavgr.	-3 048 159	10 551 907
-16 468 985	31 266 597	Tilført fra årets virksomhet	89 326 453	86 046 401
510 629	10 981 192	Endring i kortsiktige fordringer og varer	2 030 195	-29 405 831
-610 853	-22 184 423	Endring i kortsiktig gjeld	-24 011 125	-51 134 204
-16 569 209	20 063 366	Netto likviditetsendring fra virksomheten	67 345 523	5 506 366
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER				
0	0	Investert i bygg/tomt	-2 658 888	-11 760 615
-2 754 656	-11 621 318	Investert i driftsløsøre	-27 957 494	-25 112 249
177 000	0	Salg av varige driftsmidler	85 195 000	9 316 397
220 046	0	Salg av aksjer og andeler	0	220 046
120 241	-280 373	Investert i aksjer og andeler	-1 800 979	-430 440
-2 237 369	-11 901 691	Netto likviditetsendring fra investeringer	52 777 639	-27 766 862
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING				
-3 000 000	- 3 000 000	Nedbetalt / innfridd langsiktig lån	-9 640 000	-10 085 132
0	0	Økning langsiktig fordring	-82 355 709	0
-3 000 000	-3 000 000	Netto likviditetsendring fra finansiering	-91 995 709	-10 085 132
-21 806 578	5 161 675	Netto endring i likvider gjennom året	28 127 453	-32 345 628
59 232 336	37 425 758	Likviditetsbeholdning 01.01	170 117 790	202 463 418
37 425 758	42 587 433	Likviditetsbeholdning 31.12	198 245 243	170 117 790